

ประโยค ป.ธ.๗
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๗

๑. ก็ บุรุษเหล่านี้ ชื่อว่าเป็นฐานะที่ไม่ควรถึงของสตรี ๑๒ จำพวก มีสตรีที่มีการรักษาเป็นต้น ในบรรดาสตรี ๒๐ จำพวก ๑ เพราะ สตรีทั้งหลายผู้ที่บุรุษคนใดคนหนึ่งยึดถือโดยความเป็นภริยาแล้วเท่านั้น จะไปสู่อื่นหาได้ไม่ เพราะฉะนั้น สตรี ๑๒ จำพวกเหล่านั้นเท่านั้น จึงเป็นมิจฉาจาร ในเพราะไปสู่อื่น เพราะตนมีสามีแล้ว ๑ ความจริง สตรีเหล่านั้น ขโมยผัสสะ ซึ่งเป็นของสามี ยังความยินดียิ่งให้เกิดแก่บุรุษเหล่านี้ เพราะเหตุนี้ สตรีเหล่านั้น จึงเป็นมิจฉาจาร ๑ ส่วนสตรี ๘ จำพวกนอกนี้ มีสตรีที่มารดา รักษาเป็นต้น ย่อมไม่เป็นมิจฉาจาร ในเพราะไปสู่อื่น เพราะตนยังไม่มีสามี ๑ อีกอย่างหนึ่ง สตรีเหล่านั้น ชื่อว่า ไม่เป็นมิจฉาจาร เพราะตนมีผัสสะที่ใคร ๆ หวงห้ามไม่ได้ และเพราะตนเป็นเจ้าของผัสสะเอง ๑ ผู้ปกครองทั้งหลาย มีมารดาเป็นต้น ย่อมรักษาสตรีเหล่านั้นไว้ เพื่อชมเชยผัสสะของสตรีเหล่านั้นเองก็หาได้ ผู้ปกครองเหล่านั้นป้องกันความประพฤติไม่เหมาะสมอย่างเดียว จึงห้ามการไปสู่อื่นเท่านั้นแห่งสตรีเหล่านั้น เพราะฉะนั้น ผู้ปกครองทั้งหลายมีมารดาเป็นต้น จึงไม่เป็นใหญ่ในผัสสะของสตรีเหล่านั้นแล ๑

กาเมสุมิจฉาจารนั้น ชื่อว่ามีโทษน้อย ในเพราะฐานะที่ไม่ควรถึงเว้นจากคุณมีศีลเป็นต้น ชื่อว่า มีโทษมาก ในเพราะฐานะที่ไม่ควรถึงสมบูรณ์ด้วยคุณมีศีลเป็นต้น ๑ อีกอย่างหนึ่ง กาเมสุมิจฉาจารที่บุคคลประพฤติน่าชมชื่น ให้เป็นไปแม้ในเพราะฐานะที่ไม่ควรถึงอันเว้นจากคุณ ก็ชื่อว่ามีโทษมาก ๑ แม้เมื่อชนทั้งสองฝ่ายมีความพอใจร่วมกัน กาเมสุมิจฉาจาร ก็ชื่อว่ามีโทษน้อย เพราะกิเลสและความพยายามอ่อน ชื่อว่ามีโทษมาก เพราะกิเลสและความพยายามแรงกล้า ๑

กาเมสุมิจฉาจารนั้น มีองค์ ๔ คือ ๑ วัตถุที่ไม่ควรถึง ๑ จิตคิดจะเสพในวัตถุที่ไม่ควรถึงนั้น ๑ ความพยายามในอันเสพ ๑ ยังมรรคให้ถึงมรรคยอมรับรู้ ๑ ๑

๒. นัยอันมาในอรรถกถาฎฐสาลินีว่า ก็ กรรมตามที่กล่าวมาแล้วนี้ เป็น

กายกรรม ๓ อย่าง ๑ บรรดากายกรรม ๓ อย่างนั้น กายกรรม ๒ อย่างมี
ปาณาติบาตเป็นต้น ย่อมเป็นไปทางกายทวารและวจีทวาร มิจนจารย่อมเป็นไปทาง
กายทวาร ๑ ความจริง กายกรรมที่เป็นอกุศล ย่อมตั้งขึ้นในกายทวารและวจีทวาร หา
ตั้งขึ้นในมโนทวารไม่ ๑ ความจริง เมื่อบุคคลฆ่าสัตว์ ถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้
ด้วยมือของตน ประพฤติมิจนจารอยู่ แม้กรรมก็เป็นกายกรรม แม้ทวารก็เป็นกายทวาร
แต่เมื่อบุคคลสั่งว่า จงไปปลงผู้มีชื่ออย่างนี้เสียจากชีวิต จงลักสิ่งของมีชื่ออย่างนี้
กรรมเป็นกายกรรม ส่วนทวารเป็นวจีทวาร ๑ กายกรรมที่เป็นอกุศล ย่อมตั้งขึ้น
เฉพาะในกายทวารและวจีทวารเท่านั้น ด้วยประการฉะนี้ ๑ ส่วนอภิขณา พยาบาท
และมิจนาทิฎฐิ ที่เกิดพร้อมกับจิตเหล่านั้น ย่อมเป็นไปในฝ่ายเจตนาบ้าง เป็นอัพโพ-
หาริกบ้าง ๑

ฎีกาแห่งอรรถกถาอัฐสาลินีนั้นว่า อกุศลกรรมมีอภิขณาเป็นต้น ชื่อว่า เป็น
ไปในฝ่ายแห่งเจตนาบ้าง ด้วยอำนาจความพยายามที่เป็นไปว่า สัตว์เหล่านี้ จงเดือด
ร้อน ดังนี้เป็นต้น เพราะได้ไวยาหารว่ากายกรรม ชื่อว่าเป็นอัพโพหาริกบ้าง เพราะเว้น
จากไวยาหารว่ามโนกรรม ในข้อนี้ มีอาไปชาตุเป็นต้น ในชาตุทั้งหลายมีปฐมวิชาตุเป็นต้น
พร้อมทั้งเครื่องประกอบ เป็นอุทาหรณ์ ๑

—◆—
ให้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที

เฉลย ประโยค ป.ธ.๗
แปล ไทยเป็นมคธ
พ.ศ. ๒๕๔๗

๑. วิสติยา ปน อิตถีสสุ สารกษาทินี ทวาทสนนํ อิตถีนํ อณฺเณปฺริสา อคมนียฺญจามํ นาม ๑ อิตถียํ หิ เยน เกนจि ปฺริเสน ภริยาภาเวน คหิตาว ปฺริสนฺตํ คนฺตุํ น ลกฺนฺติ ตสฺมา ตาสเมว ทวาทสนนํ ปฺริสนฺตรคมเน มิจฺฉาจาโร โหติ สสฺสามิกภาวโต ๑ ตา หิ สามิกสฺส สนฺตํ ผสฺสํ เณเนตฺวา ปเรสํ อภิริตี อฺปฺปาเทนตีติ ตาสํ มิจฺฉาจาโร ๑ อิตฺราสํ ปน อฏฺฐนํ มาตฺรกุชิตาหีนํ ปฺริสนฺตรคมเน มิจฺฉาจาโร น โหติ อสฺสามิกภาวโต ๑ อปิจ เกนจิ อปฺริคฺคหิตผสฺสตฺตา อตฺตโน ผสฺสสฺส สยํ สามิกตฺตา จ นตฺถิ ตาสํ มิจฺฉาจาโร ๑ น หิ มาตาทโย สยํ ตาสํ ผสฺसानุภาวนตฺถํ ตา รกฺขนฺติ เกวลํ อนาจารํ นิเสธเนตฺวา ปฺริสนฺตรคมเนว ตาสํ วาเรนฺติ ตสฺมา น ตาสํ มาตาทโย ผสฺเส อิสฺสรตฺติ ๑ โส สีลาทิกฺคณฺวิริเท อคมนียฺญจानเ อปฺปสวาชฺโซ สีลาทิกฺคณฺสมฺปนฺเน มหาสวาชฺโซ ๑ อปิจ คฺคณฺวิริเทปิ อภิกฺวิตฺวา ปวตฺติโต มหาสวาชฺโซ ๑ อฺภินนํ สมานจฺฉนฺทภาเวปิ กิเลसानํ อฺปฺกฺกมานณฺจ มุทฺตาย อปฺปสวาชฺโซ ติพฺพตฺตาย มหาสวาชฺโซ ๑

ตสฺส จตฺตาริ สมนฺการา อคมนียวตฺถุ ตสฺมี เสวนจิตฺตํ เสวนปฺปโยโค มคฺเคน มคฺคปฺปฏิปตฺติอิธิวาสนนฺติ ๑

(มังคัลลคตทีปนี ข้อ ๒๐๕ วิจารณ์ถา หน้า ๒๐๔-๒๐๕)

๒. ยถาวตฺตณฺเจตํ ติวริํ กายกมฺมํ โหติ ๑ ตตฺถ ปาณาติปาตาทิทฺวํ กายวจฺจิตฺวาริํ มิจฺฉาจาโร กายทฺวาริโก ๑ อกฺุสลฺลณฺหิ กายกมฺมํ กายวจฺจิตฺวาเรสุ สมนฺญชาติ น มโนทฺวาเร ๑ สหตฺถา หิ ปาณํ ทนฺนตฺสฺส อทินนํ อาทียนฺนตฺสฺส มิจฺฉาจารํ จรฺนตฺสฺส กมฺมมฺปิ กายกมฺมํ ทฺวารมฺปิ กายทฺวารํ ๑ คจฺจ อิตฺถนฺนามํ ชีวิตา โวโรเปหิ อิตฺถนฺนามํ ภณฺทํ อวฺหรตฺติ อาณาปนฺตสฺส ปน กมฺมํ กายกมฺมํ ทฺวารนฺตฺ วจฺจิตฺวารํ ๑ เอวํ อกฺุสลํ กายกมฺมํ กายวจฺจิตฺวาเรเสว สมนฺญชาติ ๑ เตหิ ปน จิตฺเตหิ สห ชาตฺตา อภิชฺฉมาพฺยาปาทมิจฺฉาทิจฺฉิโย เจตนาปฺกฺชิกา วา ภวนฺติ อพฺโพหาริกา วาติ อฏฺฐสาลินีโย ๑

อิมเ สตฺตา หณฺณนฺตฺติ ปวตฺตพฺยาปารวเสน เจตนาปฺกฺชิกา วา ภวนฺติ กายกมฺมโวรหารลาภา อพฺโพหาริกา วา มโนกมฺมโวรหารวิรฺหา สสมฺการปฺจวิอาทิสฺสุ อาปาทโย เอตฺถ นิตฺสสนนฺติ ตญฺญิกิภา ๑

(มังคัลลคตทีปนี ข้อ ๒๐๗ - ๒๐๘ วิจารณ์ถา หน้า ๒๐๖)